

# **KOMENDA GŁÓWNA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

**Biuro Szkolenia**



## **ZASADY ORGANIZACJI SZKOLEŃ CZŁONKÓW OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH BIORĄCYCH BEZPOŚREDNI UDZIAŁ W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

Warszawa 2015



**W opracowaniu zasad organizacji szkoleń członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych brali udział:**

1. st. bryg. Tomasz NACZAS – KG PSP
2. st. bryg. Ireneusz KRÓLIK – KG PSP
3. st. bryg. Janusz SZYLAR – KW PSP Warszawa
4. bryg. Robert ŁAZAJ – CS PSP Częstochowa
5. mł. bryg. Krzysztof RASZEWSKI – KW PSP Łódź
6. st. kpt. Witold CHOJNACKI – KW PSP Kraków
7. dh Teresa TISZBIEREK – ZG ZOSP RP
8. dh Bogdan KOŁAKOWSKI – ZG ZOSP RP

**Konsultacje w imieniu Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej:**

1. dh Eugeniusz ROGUSKI – ZG ZOSP RP

**Konsultacje merytoryczne:**

1. Jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej - wszystkie
2. Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej
3. Zarządy Oddziałów Wojewódzkich Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej - wszystkie

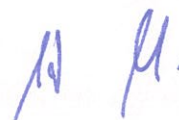
**Opracowanie redakcyjne:**

1. st. bryg. Tomasz NACZAS – KG PSP
2. st. kpt. Witold CHOJNACKI – KW PSP Kraków

## **Akty prawne związane :**

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 roku Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 1989 Nr 20 poz. 104 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 roku o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (Dz. U. 2015 poz. 1505).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. (Dz. U. Nr 46, poz. 239),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2005 roku w sprawie pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 266, poz. 2247 z późn. zm.),
- Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie zakresu, trybu i częstotliwości przeprowadzania okresowych profilaktycznych badań lekarskich oraz okresowej oceny sprawności strażaka PSP z dnia 27 października 2005 roku (Dz. U. Nr 261, poz. 2191 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2007 roku w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (Dz. U. Nr 143, poz. 1002, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 lipca 2006 roku w sprawie ramowej organizacji komendy wojewódzkiej i powiatowej (miejskiej) Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 143, poz. 1037),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 roku w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 roku w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 września 2008 roku w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 180, poz. 1115),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 roku w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz. U. z 2007 Nr 60, poz. 408 z późn. zm.),
- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lipca 2010 roku w sprawie kierowania ruchem drogowym (Dz. U. z 2010 Nr 123, poz. 840 z późn. zm.),
- Program szkolenia doskonalącego dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe, zatwierdzonego przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej dnia 14 marca 2012 roku,
- Zasady organizacji ratownictwa specjalistycznego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym zatwierdzone przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w 2013r. (pakiet zasad)

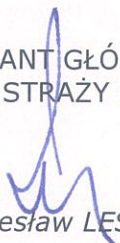
Warszawa, dnia



2015 r.

## ZATWIERDZAM

KOMENDANT GŁÓWNY  
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ



*gen. brygadier Wiesław LEŚNIAKIEWICZ*

### Wstęp

Rola Ochotniczych Straży Pożarnych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego ciągle wzrasta. Wymaga to odpowiedniego przygotowania, w tym również nabywania odpowiednich umiejętności przez członków ochotniczych straży pożarnych. Zachodzi więc potrzeba nowelizacji rozwiązań w zakresie procesu szkolenia strażaków ochotników, nie tylko w treściach programowych, ale również w sposobie organizacji i realizacji ścieżki szkoleniowej. Nie będą one oddziaływały bezpośrednio już od początku roku, lecz staną się wartością dodaną w kolejnych latach.

Projektowane zmiany są również ściśle powiązane z kształceniem zawodowym w Państwowej Straży Pożarnej. Zakres szkolenia strażaków ochotników jest zgodny z wybranymi treściami kształcenia podstawowego w zawodzie strażaka, pozwalającym na wykorzystanie wyszkolenia w ramach systemu szkolenia ochotników jako wstęp. Uwzględnia także nowe rozwiązania w zakresie ratownictwa specjalistycznego. Staje się to istotne z punktu widzenia rozszerzenia działań strażaków ochotników o obszar specjalistycznych czynności ratowniczych.

Wdrożenie nowych zasad organizacji szkolenia strażaków ochotników ma również wpływ na wzmocnienie relacji pomiędzy Państwową Strażą Pożarną i Ochotniczymi Strażami Pożarnymi w zakresie współpracy, nie tylko wynikającej z zapisów aktów prawnych, ale przede wszystkim z wzajemnych relacji nabytych poprzez proces szkolenia, co przełoży się również podczas udziału w działaniach ratowniczych, gdzie wzajemne zaufanie ma ogromny wpływ na jakość wykonywanych czynności, którymi są tutaj czynności ratujące zdrowie, życie i mienie ludzkie.

## **Spis treści**

I.	Klasyfikacja szkoleń członków Ochotniczych Straży Pożarnych.....	6
1.	Szkolenia realizowane na poziomie podstawowym .....	6
2.	Szkolenia realizowane na poziomie specjalistycznym.....	6
3.	Szkolenia realizowane na poziomie dowódczym .....	6
II.	Doskonalenie umiejętności członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych .....	7
III.	Podmioty uprawnione do nadzoru i realizacji szkoleń.....	7
IV.	Kwalifikacje i uprawnienia.....	8
V.	Organizacja szkoleń .....	10
VI.	Przygotowanie, organizacja i przebieg egzaminu potwierdzającego nabyte uprawnienia członków Ochotniczych Straży Pożarnych.....	11
VII.	Zasady dokumentowania szkoleń .....	13
VIII.	Postanowienia końcowe.....	15
IX.	Dokumentacja szkoleniowa.....	17

## I. KLASYFIKACJA SZKOLEŃ CZŁONKÓW OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH

### 1. Szkolenia realizowane na poziomie podstawowym

Celem szkoleń na poziomie podstawowym jest przygotowanie do sprawnego i bezpiecznego wykonywania podstawowych czynności ratowniczych, w tym również obsługi i konserwacji sprzętu wykorzystywanego do działań ratowniczych.

Do szkoleń poziomu podstawowego zaliczamy szkolenia:

- podstawowe strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych;
- kierowców – konserwatorów sprzętu ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych.

W ramach szkolenia podstawowego realizowana będzie tematyka dotycząca:

- podstawowych czynności z zakresu ratownictwa technicznego;
- podstawowych czynności z zakresu działań przeciwpożarowych;
- zasad pracy w radiowej sieci UKF Państwowej Straży Pożarnej;
- wydawania sygnałów i poleceń uczestnikom ruchu lub innym osobom znajdującym się na drodze.

### 2. Szkolenia realizowane na poziomie specjalistycznym

Celem szkoleń realizowanych na poziomie specjalistycznym jest przygotowanie strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych do wykonywania działań z użyciem sprzętu specjalistycznego wymagającego umiejętności zdefiniowanych w zasadach realizacji ratownictwa specjalistycznego w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym. Nabycie tak zdefiniowanych umiejętności pozwala na prowadzenie działań ratowniczych z użyciem sprzętu ratowniczego, w który wyposażone są Ochotnicze Straże Pożarne, zgodnie z rodzajem zagrożeń występujących na własnym terenie działania.

Do szkoleń realizowanych na poziomie specjalistycznym zaliczamy szkolenia w zakresie:

- ratownictwa technicznego;
- ratownictwa chemicznego i ekologicznego;
- ratownictwa wodnego;
- ratownictwa wysokościowego;
- działań poszukiwawczo-ratowniczych;
- ratownictwa medycznego;
- współpracy z LPR.

Szkolenia na **poziomie specjalistycznym** strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych realizowane są w oparciu o programy szkoleń dedykowane dla Państwowej Straży Pożarnej.

Szkolenia realizowane na poziomie specjalistycznym z dziedziny **ratownictwa medycznego** obejmują uzyskanie uprawnień ratownika zgodnie z wymogami ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

### 3. Szkolenia realizowane na poziomie dowódczym

Celem szkoleń realizowanych na poziomie dowódczym jest przygotowanie strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych do kierowania działaniami ratowniczymi na poziomie interwencyjnym. Określa się szkolenie operacyjne kierujących działaniem ratowniczym dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych (dowódców OSP) i Naczelników Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Komendantów Gminnych Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, z zachowaniem hierarchii zdobywania umiejętności dowódczych.

Do szkoleń realizowanych na poziomie dowódczym zaliczamy:

- szkolenie kierujących działaniem ratowniczym dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych (dowódców OSP);
- szkolenie Naczelników Ochotniczych Straży Pożarnych;
- szkolenie Komendantów Gminnych Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

## **II. DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI CZŁONKÓW OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH BIORĄCYCH BEZPOŚREDNI UDZIAŁ W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

Celem doskonalenia umiejętności członków Ochotniczych Straży Pożarnych jest ciągle uzupełnianie, pogłębianie i aktualizowanie wiadomości oraz podwyższanie sprawności praktycznej, gwarantujące bezpieczne i efektywne prowadzenie działań ratowniczych. Doskonalenie umiejętności należy realizować w trybie pracy ciągłej w formie zajęć teoretycznych i praktycznych, na które składają się min.:

- zajęcia teoretyczne w tym zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy;
- zajęcia praktyczne (poligonowe) doskonalące nabyte umiejętności;
- samokształcenie kierowane;
- ćwiczenia w macierzystych jednostkach OSP;
- cyklicznie ćwiczenia zgrywające w ramach struktur funkcjonowania KSRG na obszarze powiatu/miasta;
- zapoznanie z obiektami szczególnymi ze względu na charakter zagrożenia, zlokalizowanymi na obszarze operacyjnym danej jednostki;
- zapoznanie z topografią własnego obszaru operacyjnego;
- czynny udział w zawodach sportowo-pożarniczych;
- zajęcia z zakresu wychowania fizycznego.

Obowiązek organizacji doskonalenia umiejętności członków Ochotniczych Straży Pożarnych spoczywa bezpośrednio na właściwym Naczelniku OSP, o ile statut nie stanowi inaczej. Bezpośredni nadzór merytoryczny nad realizacją doskonalenia umiejętności członków sprawuje właściwy terytorialnie Komendant Gminny OSP.

W ramach doskonalenia umiejętności członków Ochotniczych Straży Pożarnych będą realizowane zajęcia szkoleniowe na poligonach, w komorach rozgorzeniowych i symulatorach środowisk pożarowych wg oddzielnych programów.

## **III. PODMIOTY UPRAWNIONE DO NADZORU I REALIZACJI SZKOLEŃ**

1. Nadzór w imieniu Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej nad szkoleniami członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, na obszarze województwa, sprawuje właściwy terytorialnie Komendant Wojewódzki PSP.
2. Nadzór w imieniu Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej nad szkoleniami członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, na obszarze powiatu/miasta, sprawuje właściwy terytorialnie Komendant Powiatowy/Miejski PSP.



3. Nadzór w imieniu Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej nad doskonaleniem umiejętności członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, na obszarze powiatu/miasta, sprawuje właściwy terytorialnie Komendant Powiatowy/Miejski PSP.
4. Organizatorem szkoleń realizowanych na poziomie podstawowym strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych są komendy powiatowe/miejskie Państwowej Straży Pożarnej.
  - 4.1 Dopuszcza się organizowanie szkoleń poziomu podstawowego strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych przez szkoły i komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej.
5. Szkolenia o których mowa w pkt. 4 realizowane są na terenie jednostek organizacyjnych właściwych dla organizatora szkolenia.
  - 5.1 Dopuszcza się realizację zajęć szkolenia podstawowego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych w strażnicy OSP lub innych obiektach i miejscach, spełniających warunki określone w programach szkolenia, wyznaczonych przez organizatora szkolenia.
  - 5.2 W szczególnych przypadkach dopuszcza się realizację części zajęć szkoleń poziomu podstawowego na terenie działania innych jednostek organizacyjnych właściwych dla organizatora szkolenia. Decyzje w przedmiotowym zakresie podejmuje właściwy organizator szkolenia.
6. Szkolenia realizowane na poziomie specjalistycznym w zakresie podstawowym strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych organizowane w oparciu o programy zatwierdzone przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej prowadzone są przez szkoły i komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej.
  - 6.1 Dopuszcza się realizację szkoleń na poziomie specjalistycznym w zakresie podstawowym przez komendy powiatowe/miejskie Państwowej Straży Pożarnej o ile programy szkoleń nie stanowią inaczej.
7. Szkolenia strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych na poziomie dowódczym organizowane w oparciu o programy dedykowane dla członków OSP prowadzone są przez szkoły i komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej.
  - 7.1 Dopuszcza się na mocy decyzji właściwego terytorialnie Komendanta Wojewódzkiego PSP realizację szkoleń na poziomie dowódczym przez komendy powiatowe/miejskie Państwowej Straży Pożarnej.
8. Szkolenia w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy prowadzone są zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz. U. Nr 60, poz. 408 z dnia 6 kwietnia 2007 roku).

#### **IV. KWALIFIKACJE I UPRAWNIENIA**

1. Uprawnienia do wykonywania podstawowych czynności ratowniczych w tym pracy w sieci radiowej UKF Państwowej Straży Pożarnej, prowadzenia działań ratowniczych z użyciem specjalistycznego sprzętu, prowadzenia działań ratowniczych podczas powodzi, udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy, współpracy z LPR a także pełnienia funkcji dowódczych, strażak ratownik Ochotniczych Straży Pożarnych nabywa po ukończeniu poszczególnych rodzajów szkoleń.

2. Ukończenie poszczególnych szkoleń upoważnia strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych do eksploatacji i obsługi sprzętu w ramach wykonywania działań ratowniczych jeżeli:
    - a) w ramach szkolenia strażak nabył wiedzę i umiejętności w zakresie eksploatacji i obsługi tego sprzętu;
    - b) strażak zapoznał się z instrukcją obsługi tego sprzętu;
    - c) nie są wymagane dodatkowe uprawnienia na eksploatację i obsługę tego sprzętu.
  
  3. Członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych, którzy ukończyli szkolenie:
    - a) szkolenie dowódców Ochotniczych Straży Pożarnych, Naczelników Ochotniczych Straży Pożarnych, Komendantów Gminnych Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej według programów obowiązujących do 2006 roku;
    - b) szkolenie szeregowców Ochotniczych Straży Pożarnych według programów obowiązujących do 2006 roku;
    - c) strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych – część I według „Systemu szkolenia członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych” z 2006 roku;

zachowują swoje uprawnienia do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych zgodnie z obowiązującymi w dniu ukończenia szkolenia programami szkoleń.
  
  4. Członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych, którzy ukończyli szkolenie według programu szeregowców Ochotniczych Straży Pożarnych oraz szkolenie przygotowujące do pracy w aparatach oddechowych, a także szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, według programów obowiązujących do 2006 roku, zachowują swoje uprawnienia do sprawnego i bezpiecznego wykonywania zadań ratowniczych.
  
  5. Członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych, którzy ukończyli szkolenie operatorów sprzętu wg programów szkolenia obowiązujących do 2006 roku, zachowują uprawnienia do pełnienia funkcji kierowców-konserwatorów sprzętu ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych.
  
  6. Od członków Ochotniczych Straży Pożarnych, którzy ukończyli co najmniej szkolenie podstawowe strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej lub równorzędne, bez względu na przydział do jednostki ochrony przeciwpożarowej, a są członkami Ochotniczych Straży Pożarnych, nie wymaga się ukończenia szkolenia podstawowego strażaka ratownika Ochotniczych Straży Pożarnych.
  
  7. Członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych, którzy ukończyli szkolenie podstawowe w zawodzie strażak nabywają uprawnienia do pełnienia funkcji dowódców i Naczelników Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Komendantów Gminnych Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.
  
  8. Członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych, którzy ukończyli co najmniej szkolenie uzupełniające strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej lub równorzędne, bez względu na przydział do jednostki ochrony przeciwpożarowej, nabywają uprawnienia do pełnienia funkcji dowódców i Naczelników Ochotniczych Straży Pożarnych oraz komendantów gminnych Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.
  
  9. Od osób, które odbyły zastępczą służbę wojskową w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej, a są członkami czynnymi Ochotniczych Straży Pożarnych, wymaga się ukończenia szkolenia podstawowego strażaka ratownika Ochotniczych Straży Pożarnych.
-

10. Ukończenie przeszkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej w ramach służby kandydackiej, realizowanego podczas kształcenia w szkołach Państwowej Straży Pożarnej jest równorzędne z ukończeniem szkolenia podstawowego strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych oraz szkolenia z zakresu ratownictwa technicznego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych według „Systemu szkolenia członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych” z 2006 roku lub programu szkolenia podstawowego strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z 2015 roku.
11. Wszystkie nabyte kwalifikacje i uprawnienia uznaje się za ważne, pod warunkiem okazania dokumentów potwierdzających nabycie kwalifikacji i uprawnień w ramach szkoleń strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych, szkoleń w ramach ochrony przeciwpożarowej.
12. Członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych, którzy nabyli kwalifikacje do wykonywania zawodu ratownika medycznego nie podlegają obowiązkowi odbycia kursu z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 roku w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz. U. Nr 60, poz. 408 z dnia 6 kwietnia 2007 roku).

## **V. ORGANIZACJA SZKOLEŃ**

1. Szczegółowe zasady realizacji szkoleń członków Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym szkoleń realizowanych na poziomie specjalistycznym określają programy szkoleń, zatwierdzone przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.
2. W przypadku szkoleń specjalistycznych, dedykowanych dla innych podmiotów, zasady realizacji szkoleń określają indywidualne programy szkoleń, zatwierdzone przez właściwy pod względem kompetencji podmiot.
3. Na szkolenia realizowane na poziomie podstawowym i dowódczym strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych mogą być przyjmowani strażacy Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej.
4. Zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy powinny być zintegrowane z tematyką danego szkolenia. W procesie nauczania należy określać istniejące i przewidywane zagrożenia, wskazywać sposoby bezpiecznego wykonywania zadań oraz potencjalne konsekwencje braku stosowania odpowiednich środków ochrony indywidualnej.
5. Zajęcia powinny odbywać się w salach przystosowanych do prowadzenia zajęć teoretycznych (odpowiadających warunkom higieny szkolnej, odpowiednio wyposażonych w techniczne środki dydaktyczne) oraz w miejscach pozwalających na sprawną organizację zajęć praktycznych.
6. Szkolenia dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych należy realizować z bezwzględnym zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Zajęcia praktyczne należy prowadzić z zastosowaniem odzieży specjalnej i środków ochrony indywidualnej odpowiednich do zakresu realizowanego ćwiczenia. Środki ochrony indywidualnej oraz używany w trakcie zajęć sprzęt musi posiadać aktualne świadectwa dopuszczenia do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, być sprawny, spełniać wymogi zgodne z wytycznymi producenta i posiadać aktualny czasookres użytkowania na czas trwania szkolenia.
7. Realizacja szkoleń, o ile programy szkoleń nie stanowią inaczej:
  - a) może odbywać się w systemie codziennym, wieczorowym bądź zaocznym, w tym w dni wolne od pracy, przy czym liczebność grupy uczestników szkolenia nie może przekraczać 40 osób;

- b) zajęcia dydaktyczne należy realizować w ilości nie przekraczającej 10 godzin lekcyjnych dziennie, przy wartości jednostki lekcyjnej wynoszącej 45 minut;
  - c) zajęcia praktyczne należy prowadzić z zachowaniem zasady jeden instruktor na grupę 4-10 słuchaczy, stosownie do realizowanej tematyki, uwzględniając wskazówki do poszczególnych tematów.
8. Dopuszcza się realizację zajęć teoretycznych z wykorzystaniem metod nauczania na odległość.
9. W przypadku realizacji zajęć teoretycznych o których mowa w pkt. 8, organizator szkolenia wyznacza personalnie osobę koordynującą i nadzorującą proces dydaktyczny spośród podległych funkcjonariuszy PSP.
10. Organizator szkolenia może skreślić osobę z listy słuchaczy szkolenia w trakcie jego trwania w przypadku braku uczestnictwa w zajęciach. Skreślenie z listy następuje z dniem, gdy absencja na zajęciach od początku trwania szkolenia przekroczy 20% jednostek lekcyjnych, przewidzianych w programie szkolenia. Decyzję podejmuje organizator szkolenia, musi być ona odpowiednio udokumentowana, wraz z pisemnym powiadomieniem o zaistniałym fakcie kierownika jednostki kierującej na szkolenie.
11. Organizator szkolenia może rozwiązać szkolenie, z przyczyn o których mowa w pkt. 10 w przypadku, gdy przedmiotowa sytuacja dotyczy min. 50 % uczestników szkolenia. Decyzję podejmuje organizator szkolenia, musi być ona odpowiednio udokumentowana, wraz z pisemnym powiadomieniem kierownika jednostki ochrony przeciwpożarowej, kierującej na szkolenie oraz właściwego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.
12. Do prowadzenia zajęć dydaktycznych uprawnieni są:
- a) funkcjonariusze pożarnictwa wyznaczeni przez organizatora szkolenia, posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu co najmniej technika pożarnictwa oraz co najmniej 5 letni staż służby;
  - b) specjaliści o odpowiednim przygotowaniu kierunkowym, posiadający wyższe wykształcenie;
  - c) funkcyjni Związku OSP RP posiadający odpowiednie przygotowanie merytoryczne.

## **VI. PRZYGOTOWANIE, ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINU POTWIERDZAJĄCEGO NABYTE UPRAWNIENIA CZŁONKÓW OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH**

1. Egzaminy końcowe, potwierdzające nabyte uprawnienia w ramach szkoleń dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych są przeprowadzane przez zespoły egzaminacyjne wyznaczone przez Komendanta Wojewódzkiego PSP właściwego dla organizatora szkolenia.
2. W komisji egzaminacyjnej w charakterze obserwatora może zasiadać Komendant Gminny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych lub przedstawiciel oddziału Związku Ochotniczych Straży Pożarnych właściwego szczebla. Ustalenia w przedmiotowym zakresie podejmuje organizator szkolenia.
3. Organizator szkolenia ma obowiązek poinformowania o terminie egzaminu właściwy terytorialnie oddział Związku Ochotniczych Straży Pożarnych 7 dni przed jego rozpoczęciem.
4. Egzamin końcowy, o ile programy szkoleń nie stanowią inaczej, składa się z części teoretycznej i praktycznej.

5. Egzamin w części teoretycznej, o ile programy szkoleń nie stanowią inaczej, należy przeprowadzić w formie pisemnej. Formę egzaminu teoretycznego określa Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej, z uwzględnieniem zakresu merytorycznego danego szkolenia.
    - 5.1 Egzamin przy wykorzystaniu metod nauczania na odległość z części teoretycznej przeprowadzany jest w siedzibie właściwej dla organizatora szkolenia w formie pisemnej, zgodnie z zasadami egzaminu teoretycznego określonego w pkt. 5.
    - 5.2 Z przeprowadzonego egzaminu teoretycznego przy wykorzystaniu metod nauczania na odległość sporządza się protokół egzaminacyjny, zgodnie z zasadami egzaminu teoretycznego określonego w pkt. 5.
  6. Część praktyczna egzaminu końcowego polega na wykonaniu przez słuchacza zadania praktycznego w zespole lub samodzielnie w oparciu o dostępny specjalistyczny sprzęt, zgodnie z treściami kształcenia na danym szkoleniu i zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.
  7. Do części teoretycznej egzaminu zostaną dopuszczeni słuchacze, którzy uczestniczyli w co najmniej 80% jednostek lekcyjnych zajęć teoretycznych objętych programem i w dniu egzaminu posiadają ważny dokument potwierdzający tożsamość.
    - 7.1 W przypadku prowadzenia zajęć teoretycznych metodą na odległość, do części teoretycznej egzaminu zostaną dopuszczeni słuchacze, którzy zaliczyli co najmniej 80% materiału edukacyjnego objętego programem zamieszczonym na platformie edukacyjnej i w dniu egzaminu posiadają wydruk raportu z platformy edukacyjnej, kartę skierowania na szkolenie (**załącznik nr 2**) oraz ważny dokument potwierdzający tożsamość.
  8. Do absencji o której mowa w pkt. 7 nie wlicza się nieobecności wynikających z uczestnictwa w działaniach ratowniczych.
  9. Do absencji, o której mowa w pkt. 7 w przypadku strażaków Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz osób kierowanych przez urzędy pracy wlicza się usprawiedliwione nieobecności w pracy, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 maja 1996 roku w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (Dz. U. Nr 60, poz. 281 z późn. zm.).
  10. Do części praktycznej egzaminu końcowego, zostaną dopuszczeni słuchacze, którzy uczestniczyli w co najmniej 80% jednostek lekcyjnych zajęć praktycznych objętych programem, o ile programy szkoleń nie stanowią inaczej. Przystąpienie do części praktycznej egzaminu końcowego uwarunkowane jest otrzymaniem zaliczenia z części teoretycznej.
  11. Przystąpienie do części praktycznej egzaminu końcowego, o którym mowa w pkt. 10 uwarunkowane jest również odbyciem/realizacją w ramach szkolenia podstawowego strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych:
    - a) ćwiczenia praktycznego z wynikiem pozytywnym (test wydolnościowy i ćwiczenie) w komorze dymowej
    - lub**
    - b) ćwiczenia praktycznego z wynikiem pozytywnym (test wydolnościowy i ćwiczenie) w komorze rozgorzeniowej.
  12. Egzamin uznaje się za zaliczony, o ile programy szkoleń nie stanowią inaczej, jeśli zdający uzyskał minimum 50+1 % wymaganych punktów w poszczególnych częściach egzaminu. Wartości progowe określa organizator egzaminu.
-

13. Do oceniania części pisemnej i praktycznej egzaminu końcowego o ile programy szkoleń nie stanowią inaczej, stosuje się skalę : **zaliczył(a), nie zaliczył(a)**.
14. Warunkiem ukończenia szkolenia jest zaliczenie obydwu części egzaminu. Wszyscy słuchacze, którzy zdali egzamin końcowy otrzymują zaświadczenie o ukończeniu szkolenia.
15. Słuchacz, który nie zaliczył części teoretycznej lub praktycznej egzaminu końcowego, może zdawać egzamin poprawkowy na najbliższym szkoleniu z tego zakresu lub w terminie wyznaczonym przez organizatora szkolenia. Egzaminy poprawkowe przeprowadza się zgodnie z zasadami egzaminu końcowego.
16. Słuchacz, który z przyczyn losowych nie przystąpił do egzaminu końcowego lub poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, określonym przez organizatora szkolenia. Egzaminy w ramach terminów dodatkowych przeprowadza się zgodnie z zasadami egzaminu końcowego.
17. W razie nie przystąpienia przez słuchacza do egzaminu końcowego z przyczyn nie usprawiedliwionych, słuchaczowi nie przysługuje prawo do dodatkowego terminu egzaminu, Decyzję w przedmiotowym zakresie podejmuje organizator szkolenia.
18. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej przerywa egzamin słuchacza i unieważnia odpowiednią część jego egzaminu w przypadku:
  - a) stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych przez słuchacza;
  - b) wniesienia i korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej / miejscu przeprowadzania egzaminu z urządzenia telekomunikacyjnego;
  - c) zakłócania przez słuchacza prawidłowego przebiegu części teoretycznej lub praktycznej egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym;
  - d) wykonywania zadania w sposób zagrażający bezpieczeństwu osób ćwiczących.
19. Informację o przerwaniu i unieważnieniu części teoretycznej lub praktycznej egzaminu zamieszcza się w protokole egzaminacyjnym wraz z pisemnym powiadomieniem kierownika jednostki ochrony przeciwpożarowej, kierującej na szkolenie.
20. Słuchacz, któremu przerwano i unieważniono egzamin, może przystąpić do egzaminu lub odpowiedniej części tego egzaminu w kolejnych terminach jego przeprowadzania.
21. Członkowie komisji egzaminacyjnej z wyłączeniem przedstawicieli Związku Ochotniczych Straży Pożarnych współpracują z przewodniczącym i wykonują zadania związane z organizacją i przebiegiem egzaminu końcowego.
22. Komisja egzaminacyjna przed rozpoczęciem egzaminu końcowego ma obowiązek dokonać weryfikacji dokumentacji szkoleniowej.
23. W przypadku braku kompletnej dokumentacji szkoleniowej lub nie zrealizowania programu szkolenia egzamin nie może być przeprowadzony. Decyzje w przedmiotowej sprawie podejmuje przewodniczący komisji egzaminacyjnej.

## **VII. ZASADY DOKUMENTOWANIA SZKOLEŃ**

1. Komendy powiatowe/miejskie PSP jako organizator szkoleń członków Ochotniczych Straży Pożarnych mają obowiązek zgłaszania realizacji szkoleń do właściwych terytorialnie komend wojewódzkich PSP.
2. Wszystkie realizowane szkolenia są ewidencjonowane odpowiednio przez szkoły i komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej.

3. Za dzień rozpoczęcia szkolenia rozumie się dzień, w którym należy przeprowadzić spotkanie organizacyjne z zakwalifikowanymi na szkolenie słuchaczami. W trakcie spotkania organizator przedstawia plan szkolenia i zasady jego organizacji. W przypadku szkolenia na odległość organizator przedstawia organizację i zasady szkolenia na odległość oraz zasady przystąpienia do egzaminu teoretycznego dopuszczającego do szkolenia z zajęć praktycznych.
4. Ukończenie poszczególnych szkoleń opartych o programy dedykowane dla członów Ochotniczych Straży Pożarnych udokumentowane jest wydaniem zaświadczenia, zgodnie z wzorem w **załączniku nr 1**.
5. Zaświadczenia o których mowa w pkt. 4 wydaje organizator szkolenia.
6. Każde zaświadczenie o ukończeniu szkolenia o których mowa w pkt. 4 musi być opatrzone unikatowym numerem, umieszczonym w lewym dolnym rogu dokumentu na zasadach określonych przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej.
7. Organizator szkolenia ma obowiązek prowadzenia ewidencji wydanych przez siebie zaświadczeń. Ewidencja wydanych zaświadczeń powinna zawierać w szczególności:
  - a) imię i nazwisko absolwenta;
  - b) datę i miejsce urodzenia;
  - c) pesel / seria i numer paszportu / seria i numer innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
  - d) numer zaświadczenia;
  - e) stopień imię i nazwisko podpisującego zaświadczenie;
  - f) podpis potwierdzający odebranie zaświadczenia osobiście lub przez osobę upoważnioną.
8. W przypadku utraty oryginału zaświadczenia, w uzasadnionych przypadkach uczestnik szkolenia może wystąpić do właściwego kierownika jednostki organizacyjnej PSP, który wydał ten dokument, z pisemnym wnioskiem o wydanie duplikatu zaświadczenia.
9. Duplikat wydaje się na druku według wzoru obowiązującego w dniu wydania oryginału zaświadczenia. Na pierwszej stronie u góry należy umieścić wyraz "**DUPLIKAT**", a na końcu dokumentu dodać wyrazy "oryginał podpisał" i wymienić nazwisko osoby, która podpisała oryginał zaświadczenia, lub stwierdzić nieczytelność podpisów oraz zamieścić datę wydania duplikatu i opatrzyć pieczęcią urzędową.
10. Z przebiegu szkoleń opartych o programy dedykowane dla członów Ochotniczych Straży Pożarnych sporządzana jest dokumentacja szkoleniowa w postaci:
  - karta skierowania na szkolenie (**załącznik nr 2**);
  - zarządzenie/rozkaz organizatora o rozpoczęciu szkolenia;
  - zarządzenie/rozkaz właściwego komendanta wojewódzkiego PSP w sprawie powołania Komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu końcowego;
  - dziennik lekcyjny (**załącznik nr 3**) w skład którego wchodzi odpowiednio:
    - lista słuchaczy (**załącznik nr 4**);
    - ewidencja słuchaczy (**załącznik nr 4**);
    - realizacja zajęć dydaktycznych (**załącznik nr 7**), w przypadku prowadzenia zajęć teoretycznych na odległość zamiast realizacji zajęć dydaktycznych godzin teoretycznych załącza się wydruk raportu z platformy edukacyjnej, natomiast w realizacji zajęć dydaktycznych wpisuje się realizację godzin praktycznych oraz realizację zajęć teoretycznych z zakresu obsługi sieci UKF ochrony przeciwpożarowej do czasu gdzie zagadnienia z obsługi sieci UKF ochrony przeciwpożarowej zostaną zawarte na platformie edukacyjnej;

- lista obecności (**załącznik nr 6**), w przypadku realizacji zajęć teoretycznych na odległość listę obecność rozpoczyna się dla czasu prowadzenia zajęć praktycznych i zajęć teoretycznych z zakresu obsługi sieci UKF ochrony przeciwpożarowej
  - arkusz ocen z egzaminacyjny (**załącznik nr 8**);
  - protokół komisji egzaminacyjnej (**załącznik nr 9**);
  - zaświadczenie o ukończeniu szkolenia (**załącznik nr 1**);
  - ewidencja wydanych zaświadczeń (**załącznik nr 10**).
11. Dokumentacja ze szkoleń i ćwiczeń w ramach doskonalenia umiejętności członków Ochotniczych Straży Pożarnych tworzona jest i przechowywana przez właściwą jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej.
  12. W przypadku niewypełnienia kilku kolejnych wierszy w dokumentacji szkoleń, należy je przekreślić ukośną kreską, z wyjątkiem pierwszego i ostatniego wolnego wiersza, w których wstawia się poziome kreski.
  13. W przypadku gdy uczestnik szkolenia nie posiada numeru PESEL, na zaświadczeniu, w miejscu przeznaczonym na wpisanie numeru PESEL, wpisuje się serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość.
  14. Zaleca się, aby dziennik lekcyjny miał formę trwałą, uniemożliwiającą dokonywanie jakichkolwiek zmian na jego stronach.
  15. Sprostowania błędu i oczywistej pomyłki w dokumentacji przebiegu nauczania dokonuje właściwy kierownik jednostki organizującej szkolenie lub osoba upoważniona przez niego, poprzez skreślenie kolorem czerwonym nieprawidłowego zapisu, czytelne wpisanie nad skreślonym tekstem właściwych danych, a następnie potwierdzenie faktu własnoręcznym podpisem.
  16. Karta szkolenia członka Ochotniczych Straży Pożarnych (**załącznik nr 11**) tworzona jest i przechowywana przez właściwego Naczelnika Ochotniczych Straży Pożarnych.

## **VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE**

1. Wraz z podpisaniem zasad organizacji szkoleń członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych tracą ważność zalecenia i ustalenia zawarte w dokumentach:
  - pismo KG PSP znak: BS-II-1422/1-1/13 z dnia 6 lutego 2013 roku;
  - pismo KG PSP znak: BS-I-1424/4-1/12 z dnia 2 marca 2012 roku;
  - pismo KG PSP znak: BS-II-0754/20-1/10 z dnia 2 września 2010 roku;
  - pismo KG PSP znak: BS-I-1424/11-2/09 z dnia 4 grudnia 2009 roku;
  - pismo KG PSP znak: BS-IV-1442/8-2/08 z dnia 10 kwietnia 2008 roku;
  - pismo KG PSP znak: BS-II-0120/1-7/07 z dnia 27 lutego 2007 roku.
2. Szkolenia z zakresu ratownictwa technicznego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych według programu zawartego w z „Systemie szkolenia członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych” z 2006 roku należy realizować wg potrzeb:
  - a) dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych, którzy ukończyli co najmniej szkolenie szeregowców Ochotniczych Straży Pożarnych oraz szkolenie przygotowujące do pracy w aparatach oddechowych, a także szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, według programów obowiązujących do 2006 roku;



- b) dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych, którzy ukończyli co najmniej szkolenie podstawowe strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych – część I i II (jednoetapowe) według „Systemu szkolenia członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych” z 2006 roku.
- 3. Zmiany w zasadach organizacji szkoleń członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych wymagają konsultacji z ZG ZOSP PR.
- 4. Graficzny schemat organizacyjny szkoleń członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych przedstawia **załącznik nr 12**.

## **IX. DOKUMENTACJA SZKOLENIOWA**

Załącznik nr 1 - awers

.....  
(pieczęć nagłówkowa organizatora szkolenia)



# ZAŚWIADCZENIE

Zaświadcza się, że:

Pan/Pani.....  
(imię i nazwisko - numer PESEL)

Urodzony(a).....  
(data i miejsce urodzenia)

ukończył(a) z wynikiem pozytywnym

**SZKOLENIE**.....

organizowane przez

.....  
(nazwa organizatora prowadzącego szkolenie)

w dniach: od ..... do .....  
(dzień-miesiąc-rok) (dzień-miesiąc-rok)

według programu z dnia ..... r.  
(dzień-miesiąc-rok)

zatwierdzonego przez .....

....., dnia ..... r.  
(miejscowość) (dzień-miesiąc-rok)

.....  
(pieczęć, podpis kierownika jednostki organizującej szkolenie)

Nr .....

Załącznik nr 1 - rewers

### Plan szkolenia:

Lp.	Temat	T	P	R
<b>OGÓŁEM</b>				

T – zajęcia teoretyczne, P – zajęcia praktyczne, R - razem

**ZASADY ORGANIZACJI SZKOLEŃ CZŁONKÓW OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH  
BIORĄCYCH BEZPOŚREDNI UDZIAŁ W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

Załącznik nr 2

....., dnia .....

(pieczęć nagłkowa jednostki zgłaszającej)

(miejscowość)

(dzień-miesiąc-rok)

**KARTA SKIEROWANIA  
na**

**Szkolenie**.....

(nazwa szkolenia)

organizowane w.....

(nazwa jednostki organizującej szkolenie, adres, NIP i REGON)

w terminie .....

**DANE SŁUCHACZA**

1. Imię (imiona) i nazwisko .....
2. Data i miejsce urodzenia.....
3. Numer PESEL ..... Imię ojca.....
4. Jednostka ochrony ppoż....., powiat ....., gmina .....
5. Ukończone szkolenia pożarnicze .....
6. Adres zamieszkania.....  
województwo .....

**Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez:**

organizator szkolenia<sup>1</sup> w ...wpisać kod pocztowy i adres ... NIP: .....; REGON: .....

Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w ...wpisać kod pocztowy i adres ... NIP: .....; REGON: .....

Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej, 00-463 Warszawa, ul. Podchorążych 38, NIP: 521-04-13-024, REGON: 173404.

Urząd Gminy w ...wpisać kod pocztowy i adres ... NIP: .....; REGON: .....

Jednostkę OSP w ...wpisać kod pocztowy i adres ... NIP: .....; REGON: .....<sup>2</sup>

w zakresie związanym z organizacją, prowadzeniem i nadzorem nad szkoleniem ...wpisać nazwę szkolenia... zgodnie z Ustawą o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 r. (tj. Dz. U. 2014 r. poz. 1182 z późn. zm.)

**Oświadczam, że kierowany/-a nie posiada przeciwwskazań do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych, został/a wyposażony/a w umundurowanie i sprzęt, które posiadają aktualne świadectwa dopuszczenia do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, są sprawne, spełniają wymogi zgodne z wytycznymi producenta i posiadają aktualny czasookres użytkowania na czas trwania szkolenia oraz potwierdzam posiadanie przez kierowanego/-ą n/w dokumentów:**

- zaświadczenia lekarskiego orzekające zdolność do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi w tym zakresie ważne na czas szkolenia,
- orzeczenia komisji lekarskiej lub zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego okresowe badanie lekarskie, aktualne na czas trwania szkolenia<sup>1</sup>,
- ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków ważne na czas szkolenia,
- karty szkolenia wstępnego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy<sup>1</sup>.

(miejscowość, data)

(imię i nazwisko, pieczęć przedstawiciela urzędu  
gminy/przełożonego uprawnionego do mianowania/Naczelnika OSP)

<sup>1</sup> należy wpisać nazwę organizatora szkolenia

<sup>2</sup> w przypadku braku NIP-u lub REGONU - nie wpisujemy

\*dotyczy Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Załącznik nr 3

.....  
(pieczęć nagłówkowa organizatora)

# DZIENNIK LEKCYJNY

**Szkolenia** .....

prowadzonego w okresie

od ..... r. do ..... r.

NUMER SZKOLENIA

.....

LICZBA ABSOLWENTÓW\*

.....

\* wpisać po zakończonym egzaminie praktycznym.

Załącznik nr 4

.....  
(pieczęć nagłówkowa organizatora)

## LISTA SŁUCHACZY

L.p.	Imię i nazwisko

KIEROWNIK SZKOLENIA

.....  
(stopień, imię i nazwisko)

Załącznik nr 5

.....  
(pieczęć nagłówkowa organizatora)

**EWIDENCJA SŁUCHACZY**

**Szkolenia .....**

prowadzonego w terminie od ..... r. do ..... r.

Lp.	Nazwisko i imię	Numer pesel	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Imię ojca	Nazwa OSP*	Gmina/Powiat	Adres zamieszkania
1.								
2.								
3.								
...								

\*w przypadku funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej podać nazwę jednostki organizacyjnej kierującej na szkolenie.



Załącznik nr 6

.....  
 (pieczęć nagłówkowa organizatora)

## LISTA OBECNOŚCI \*

Szkolenia .....

prowadzonego w terminie od ..... r. do ..... r.

data																																																	
dzień	poniedziałek				.....				.....				.....				niedziela																																
Numer tematu																																																	
1																																																	
2																																																	
3																																																	
4																																																	
5																																																	
6																																																	
7																																																	
8																																																	
9																																																	
10																																																	
11																																																	
12																																																	
13																																																	
14																																																	
15																																																	
16																																																	
17																																																	
18																																																	
19																																																	
20																																																	
21																																																	
22																																																	
23																																																	
24																																																	

\* Dokumentować według oznaczenia: (-) – nieobecny, (s) – spóźniony

**ZASADY ORGANIZACJI SZKOLEŃ CZŁONKÓW OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH  
BIORĄCYCH BEZPOŚREDNI UDZIAŁ W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

Załącznik nr 7

.....  
(pieczęć nagłówek organizatora)

**REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH**

Data	Godziny od - do	Ilość godzin T/P	Numer tematu	Temat zajęć	Stopień, imię i nazwisko wykładowcy, instruktora*	Podpis wykładowców i instruktorów

\*w przypadku zajęć praktycznych, realizowanych w komorach dymowych i symulatorach, wpisać dane instruktora realizującego zajęcia.

Załącznik nr 8

.....  
(pieczęć nagłówkowa organizatora)

ARKUSZ EGZAMINACYJNY\*

Lp.	Nazwisko i imię	Teoria**	Praktyka**	Ocena ogólna**
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				

Członkowie  
Komisji Egzaminacyjnej

Przewodniczący  
Komisji Egzaminacyjnej

.....  
(stopień, imię i nazwisko)

dnia ..... r.

\* Należy wpisać: kolumny 3,4 stosownie do formy egzaminu  
\*\* Stosujemy skalę zaliczył/a – nie zaliczył/a

Załącznik nr 9 - awers

(pieczęćka nagłówkowa organizatora)

..... dnia .....

(miejsowość)

(dzień-miesiąc-rok)

## PROTOKÓŁ KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

Szkolenie.....  
( nazwa kursu )

w którym uczestniczyło ..... słuchaczy

( liczba )

przeprowadzone w .....  
(nazwa organizatora prowadzącego szkolenie)

w okresie od ..... r. do .....

według programu nauczania .....  
( nazwa programu, data zatwierdzenia )

Egzamin przeprowadziła Komisja egzaminacyjna, powołana przez .....

..... decyzją nr ..... z dnia .....

### Skład komisji egzaminacyjnej:

Przewodniczący .....

(stopień, imię i nazwisko)

Członkowie .....

(stopień, imię i nazwisko)

.....  
(stopień, imię i nazwisko)

.....  
(stopień, imię i nazwisko)

### Przedmiot, forma i termin egzaminu:

.....r.

( nazwa szkolenia ) ( forma egzaminu ) ( data )

.....r.

Do egzaminu dopuszczono ..... słuchaczy

( liczba )

Do egzaminu nie dopuszczono ..... słuchaczy

( liczba )

**ZASADY ORGANIZACJI SZKOLEŃ CZŁONKÓW OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH  
BIORĄCYCH BEZPOŚREDNI UDZIAŁ W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH**

---

**Załącznik nr 9 - rewers**

Komisja egzaminacyjna stwierdziła, że egzamin zdało ....., słuchaczy z wynikiem pozytywnym.  
( liczba )

**Na egzaminie:**

jednego zaliczenia nie otrzymało ..... słuchaczy  
( liczba )

dwóch zaliczeń nie otrzymało ..... słuchaczy  
( liczba )

Wnioski Komisji Egzaminacyjnej\* .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Członkowie  
Komisji Egzaminacyjnej

**Przewodniczący**  
Komisji Egzaminacyjnej

.....  
( stopień, imię i nazwisko )

dnia ..... r.

\* Należy wpisać ocenę w zakresie organizacji, formy i wyników egzaminów.

Załącznik nr 10

.....  
(pieczęć nagłówkowa organizatora)

## EWIDENCJA I POTWIERDZENIE WYDANYCH ZAŚWIADCZEŃ

**Szkolenia .....**

prowadzonego w terminie od ..... r. do ..... r.

Lp.	Nazwisko i imię	Numer pesel	Data i miejsce urodzenia	Nr zaświadczenia	Stopień, imię i nazwisko podpisującego zaświadczenie	Podpis odbierającego
1.						
2.						
3.						
...						
24.						

Załącznik nr 11

## Karta wyszkolenia członka Ochotniczych Straży Pożarnych

Imię i nazwisko ..... Data i miejsce urodzenia.....

Numer PESEL ..... Ochotnicza Straż Pożarna w .....

Przyporządkowanie terytorialne .....  
(komenda powiatowa/miejska PSP)

Lp.	Nazwa szkolenia	Termin szkolenia	Organizator	Numer zaświadczenia	Podpis Naczelnika OSP
1.					
2.					
...					





SCHEMAT ORGANIZACYJNY SZKOLEŃ CZŁONKÓW OCHOTNICZYCH STRAZY POŻARNYCH  
 BIORĄCYCH BEZPOŚREDNI UDZIAŁ W DZIAŁANIACH RATOWNICZYCH

Załącznik nr 12

